

DECIZIE

27 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul: Svetlana Filincova

Judecătorii: Maria Ghervas, Iurie Bejenaru

Elena Covalenco și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de către reprezentantul Pavlîcev Nicolai în interesele întreprinderii mixte „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată împotriva societății cu răspundere limitată „Auto-Prezent” cu privire la recunoașterea ilegală a cerințelor de majorare a sumei, încasarea penalității, ratei de refinanțare și cheltuielilor de judecată, la acțiunea reconvențională depusă de societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” împotriva întreprinderii mixte „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere, plății pentru parcare autocamionului și cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2015, prin care s-a admis apelul declarat de societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent”, s-a casat hotărârea Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 24 februarie 2015 și s-a emis o nouă hotărâre, prin care acțiunea inițială a fost respinsă, iar acțiunea reconvențională admisă

c o n s t a ț ă:

La 26 august 2009 întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată a depus la Judecătoria Economică de Circumscripție cerere de chemare în judecată împotriva societății cu răspundere limitată „Auto-Prezent” cu privire la recunoașterea ilegală majorarea sumei, încasarea penalității, ratei de refinanțare și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată a indicat că la 16 septembrie 2008 a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” contractul nr.21, prin care ultima s-a obligat să-i presteze servicii de organizare și petrecere a lucrărilor de reparație a autocamionului de model „Maz-Man”, numărul de înmatriculare COM 086 de către societatea pe acțiuni de tip închis „Maz-Man” din Republica Belarus în termen de 7 luni.

În pct.3.1 al contractului nr.21 din 16 septembrie 2008 au stabilit că costul serviciilor va constitui suma de 35000 euro, iar prestatorul va coordona preventiv cu beneficiarul volumul și costul lucrărilor de reparație.

Contrar pct.3.1 al contractului, societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” a majorat nejustificat suma cu 10200 euro, nu a prezentat documente ce confirmă volumul și devizul de cheltuieli a lucrărilor de reparație, a pieselor de schimb.

Societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” a solicitat achitarea sumelor plătite în calitate de TVA în Republica Belarus, taxe vamale pentru piesele de schimb și cheltuielile suportate pentru aducerea autocamionului în Republica Moldova, însă nu a prezentat documente ce confirmă aceste cheltuieli și nu au fost coordonate în prealabil.

Întru executarea pct.3.2 al contractului, prin ordinul de plată nr.1279 din 21 noiembrie 2008 a achitat societății cu răspundere limitată „Auto-Prezent” avans în sumă de 17500 euro echivalentul a 227003 lei, iar prin ordinul de plată nr.320 din 03 aprilie 2009 a achitat suma de 8750 euro echivalentul a 128401 lei.

Prin actul din 24 noiembrie 2008 a transmis societății cu răspundere limitată „Auto-Prezent” autocamionul avariat care conform pct.2.2.2 al contractului nr.21 din 16 septembrie 2008 urma să fie reparat în termen de 7 luni.

Termenul de executare a obligațiilor contractuale a expirat la 24 iunie 2009, însă societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” nu a prezentat documentele necesare ce confirmă executarea lucrărilor de societatea pe acțiuni de tip închis „Maz-Man” din Republica Belarus, încălcând astfel clauzele contractuale.

Conform pct.4.6 al contractului, societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” trebuie să achite penalitate în mărime de 0,1% pentru fiecare zi de întârziere din suma avansului în mărime de 12439,25 lei și rata refinanțării în mărime de 5419,96 lei.

Cere întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată recunoașterea ilegală a cerințelor societății cu răspundere limitată „Auto-Prezent” de majorare a sumei contractului nr.21 din 16 septembrie 2008 cu 10200 euro, de plată a serviciilor și pieselor ce depășesc suma avansului achitat, de plată a taxelor vamale în sumă de 6094 euro, de achitare a sumelor lucrărilor organizaționale și aducere a autocamionului restabilit din Republica Belarus în Republica Moldova, obligarea restituirii autocamionului de model „Maz-Man” numărul de înmatriculare COM 086, încasarea penalității în mărime de 12439,25 lei, ratei de refinanțare în mărime de 5419,96 lei și cheltuielilor de judecată în mărime de 10662,21 lei.

Prin hotărârea Judecătoriai Economice de Circumscripție din 16 martie 2010 acțiunea întreprinderii mixte „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată a fost admisă (f.d.166-168 vol.I).

S-a considerat nejustificată și lipsită de temei suma de 45299 euro indicată în scrisoarea societății cu răspundere limitată „Auto-Prezent” nr.477 din 01 iulie 2009 și proiectul acordului adițional la contractul nr.21 din 01 iulie 2008.

S-a încasat de la societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” în beneficiul întreprinderii mixte „Orvento-Metall Trading Company” societate cu

răspundere limitată penalitatea în mărime de 12439,25 lei, dobânda de întârziere în mărime de 5419,96 lei și taxa de stat în sumă de 5331,10 lei.

S-a obligat societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” să transmită în posesia întreprinderii mixte „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată în termen de 15 zile de la devenirea hotărârii definitive autocamionul de model Maz-Man FE 19410, anul fabricării 2005, motor nr.37610541701058, șasi nr.V3N64226850000110, numărul de înmatriculare COM 086 reparat în baza contractului nr.21 din 16 septembrie 2008.

La 07 aprilie 2010 societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” a depus apel împotriva hotărârii Judecătorei Economice de Circumscripție din 16 martie 2010 (f.d.191, 196-198 vol.I).

Curtea de Apel Economică prin decizia din 08 septembrie 2010 a respins apelul declarat de societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” și a menținut hotărârea Judecătorei Economice de Circumscripție din 16 martie 2010 (f.d.213-217 vol.I).

La 10 septembrie 2010 societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Economice din 08 septembrie 2010 (f.d.227-228 vol.I).

Curtea Supremă de Justiție prin decizia din 27 ianuarie 2011 a admis recursul declarat de societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent”, a casat decizia Curții de Apel Economice din 08 septembrie 2010 și hotărârea Judecătorei Economice de Circumscripție din 16 martie 2010 și a restituit pricina la rejudecare în Judecătoria Economică de Circumscripție, în alt complet de judecată (f.d.252-259 vol.I).

La 06 octombrie 2011 societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” a depus acțiune reconvențională împotriva întreprinderii mixte „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată (f.d.7-9, 38-39, 71 vol.II).

În motivarea acțiunii reconvenționale societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” a invocat că la 16 septembrie 2008 a încheiat cu întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată contractul nr.21 pentru prestarea serviciilor de organizare și efectuare a lucrărilor de reparație a autocamionului de model „Maz-Man”, numărul de înmatriculare CAM 086.

Prin pct.2.1.2 și 2.2.2 ale contractului nr.21 din 16 septembrie 2008 întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată s-a obligat să transmită camionul până la 10 octombrie 2008, însă acesta a fost transmis la 24 noiembrie 2008 cu întârziere de aproximativ 2 luni.

Termenul de reparație a autocamionului a fost stabilit nu mai mare de 7 luni de la data transmiterii camionului.

Prin pct.3.1 al aceluiași contract părțile au stabilit valoarea contractului de 35000 euro, însă au convenit că suma finală va fi determinată reieșind din costurile lucrărilor efectuate de întreprinderea „Maz-Man” din Republica Belarus.

Prin scrisoarea nr.477 din 15 iunie 2009 a informat întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată că costul total al lucrărilor este de 45200 euro, iar la 01 iulie 2009 a prezentat acordul adițional la

contract pentru suma totală de 45200 euro cu anexarea devizului de cheltuieli și actul nr.1.

Întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată din costul total al lucrărilor efectuate de 45200 euro a achitat la 21 noiembrie 2008 suma de 17500 euro echivalentul a 227003 lei cu întârziere de 55 zile și la 03 aprilie 2009 suma de 8750 euro echivalentul a 128401 lei cu întârziere de 7 zile.

La 09 iunie 2011 soldul datoriei constituie 18950 euro și întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată prin pct.3.3 al contractului nr.21 din 16 septembrie 2008 s-a obligat să o achite în termen de 5 zile de la primirea autocamionului.

Întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată a primit autocamionul la 15 aprilie 2010.

Conform pct.4.7 al contractului, întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată trebuie să plătească penalitate în mărime de 0,1% din valoarea totală a datoriei pentru fiecare zi de întârziere, iar în caz de întârziere mai mult de 30 zile penalitatea constituie 0,5% ce constituie suma de 17554,75 euro.

Prin scrisoarea nr.08/05-1 din 08 mai 2009 a comunicat întreprinderii mixte „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată că autocamionul a trecut procedurile vamale și de testare, se află pe teritoriul societății cu răspundere limitată „Auto-Prezent”, iar la 13 mai 2009 a solicitat să trimită reprezentanți pentru recepționare.

Întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată fără motive întemeiate nu a recepționat autocamionul până la 15 aprilie 2010 și conform pct.4.7 al contractului trebuie să achite plata pentru păstrarea autocamionului pentru 336 zile în cuantum de 35 lei pe zi, în total 11760 lei.

Întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată nu a achitat în termen plata pentru serviciile prestate și conform art.619 alin.(2) Codul civil trebuie să achite dobânda de întârziere în sumă de 4364,40 euro.

Cere societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” încasarea de la întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată a datoriei în mărime de 18950 euro, penalității în mărime de 17554,75 euro, plății pentru păstrarea autocamionului în mărime de 11760 lei, dobânzii de întârziere în mărime de 4364,40 euro și cheltuielilor de judecată în mărime de 54063 lei.

Prin procurile nr.25/11 din 05 iulie 2011 și nr.226-1/11 din 26 decembrie 2011 Draguțan Denis a fost împuternicit de întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată să-i reprezinte interesele în instanțele de judecată cu dreptul de a înainta cereri și demersuri, de a majora sau reduce cuantumul pretențiilor, de a ataca hotărârile judecătorești etc. (f.d.6, 61 vol.II).

La 13 decembrie 2011 reprezentantul Draguțan Denis a înaintat în interesele întreprinderii mixte „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată demers solicitând strămutarea pricinii în instanța de drept comun competentă pentru examinare în fond (f.d.36 vol.II).

Prin încheierea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 13 decembrie 2011 s-a respins demersul (f.d.41 vol.II).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 13 martie 2012 a admis recursul declarat de întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată, a casat încheierea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 13 decembrie 2011 și a remis pricina pentru judecare conform competenței la Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău (f.d.55-56 vol.II).

La 24 iulie 2012 reprezentantul Dragușan Denis a depus în interesele întreprinderii mixte „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată cerere de concretizare a pretențiilor solicitînd declararea ilegală a cerințelor societății cu răspundere limitată „Auto-Prezent” de majorare a sumei contractului nr.21 din 16 septembrie 2008 cu 13647,43 euro, de achitare a sumei de 45200 euro, încasarea penalității în mărime de 12439,25 lei, dobînzii de întîrziere în mărime de 5419,96 lei și cheltuielilor de judecată în mărime de 5331,10 lei (f.d.63-65 vol.II).

Prin procura din 12 februarie 2014 Chiseliov Victor a fost împuternicit de întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată să-i reprezinte interesele în instanțele de judecată cu dreptul de a semna și depune cerere de chemare în judecată, de a majora sau reduce cuantumul pretențiilor, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a ataca hotărârile judecătorești etc. (f.d.107 vol.II).

La 22 aprilie 2014 reprezentantul Chiseliov Victor a depus explicații scrise în interesele întreprinderii mixte „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată solicitînd recunoașterea ilegală a cerințelor societății cu răspundere limitată „Auto-Prezent” de majorare a sumei contractului nr.21 din 16 septembrie 2008 cu 10200 euro, de plată a serviciilor și pieselor sumelor excesive achitate în avans, de plată a taxelor vamale în sumă de 6000 euro, de achitare a sumelor lucrărilor organizaționale și aducere a autocamionului restabilit din Republica Belarus în Republica Moldova, încasarea penalității în mărime de 12439,25 lei, ratei de refinanțare în mărime de 5419,96 lei și taxei de stat în mărime de 10662,21 lei (f.d.117-119 vol.II).

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 24 februarie 2015 acțiunea inițială a fost admisă, iar acțiunea reconvențională a fost respinsă.

S-a considerat nejustificată cerința societății cu răspundere limitată „Auto-Prezent” înaintată întreprinderii mixte „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată cu privire la majorarea și încasarea costului lucrărilor de reparație și cheltuielilor prestate în baza contractului nr.21 din 16 septembrie 2008 în sumă de 18950 euro.

S-a încasat de la societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” în beneficiul întreprinderii mixte „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată penalitatea în mărime de 277215 lei, dobînda de întîrziere în sumă de 47387,02 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 5331,10 lei (f.d.196,199-203 vol.II).

La 25 martie 2015 societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” a depus apel nemotivat, iar la 09 iunie 2015 apel motivat împotriva hotărîrii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 24 februarie 2015 (f.d.205, 215-217 vol.II).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 15 decembrie 2015 a admis apelul declarat de societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent”, a casat hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 24 februarie 2015 și a emis o nouă hotărâre, prin care a respins acțiunea inițială și a admis acțiunea reconvențională (f.d.6-16 vol.III).

S-a încasat de la întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată în beneficiul societății cu răspundere limitată „Auto-Prezent” suma de 18950 euro datorita de bază, 17554,75 euro penalitate, 4364,40 euro dobânda de întârziere, 11760 lei plata pentru păstrarea autocamionului și 54063 lei cheltuieli de judecată.

Prin procura nr.01/16 din 14 ianuarie 2016 Pavlîcev Nicolai a fost împuternicit de întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată să-i reprezinte interesele cu dreptul de a primi hotărârea instanței de judecată și de a o ataca cu apel sau recurs etc. (f.d.24 vol.III).

La 25 februarie 2016 reprezentantul Pavlîcev Nicolai a depus în interesele întreprinderii mixte „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2015 solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului reprezentantul Pavlîcev Nicolai a invocat că instanța de apel a aplicat și interpretat eronat normele de drept material, a apreciat arbitrar probele administrate.

Instanța de apel prin emiterea unei hotărâri superficiale a lezat întreprinderii mixte „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată dreptul la un proces echitabil garantat de art.6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În ședința de judecată a primei instanțe societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” a prezentat actele ce reflectă costul real al serviciilor și pieselor de schimb necesare pentru executarea contractului nr.21 din 16 septembrie 2008 din care rezultă că costul lucrărilor de reparație prevăzută în pct.1.1 și 3.1. este de 24286, 5 euro achitată integral de întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată.

Societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” nu a prezentat documente justificative pentru majorarea prețului contractului.

Raporturile juridice între recurent și intimat privind organizarea reparației, procurarea serviciilor și pieselor în Republica Belarus sunt raporturi de mandat prevăzute de art.1032 Codul civil și nu de antrepriză cum a reținut instanța de apel.

Conform art.1041 Codul civil, societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” era obligată să transmită întreprinderii mixte „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată toată informația necesară, să dea lămuririle cerute de mandat asupra executării mandatului, iar la executarea acestuia, să-l informeze neîntârziat și să prezinte darea de seamă.

Întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată a solicitat de mai multe ori justificarea costurilor, însă societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” a refuzat, deși era obligată.

Suma datoriei de 18950 euro pretinsă de societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” este neîntemeiată, nu există acte juridice perfectate în forma cerută de legislația în vigoare.

Sumele achitate de întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată acoperă costul serviciilor achitate părții beloruse.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin încheierea din 20 aprilie 2016 a considerat recursul admisibil fără a prejudicia fondul și a dispus judecarea acestora de către completul din 5 judecători.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Examinînd recursul declarat în limitele invocate pe baza materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este depus în termen, întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2015 și hotărârii Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 24 februarie 2015, emiterea unei noi hotărâri de admitere parțială a acțiunii inițiale și acțiunii reconvenționale din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia deciziei din 15 decembrie 2015 la 21 ianuarie 2016 (f.d.17 vol.III).

Prin urmare, recursul declarat de reprezentantul Pavlîcev Nicolai în interesele întreprinderii mixte „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată la 15 februarie 2016 este depus în termen.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. b) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțînd o nouă hotărâre.

Din actele pricinii rezultă că la 16 septembrie 2008 întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” contractul nr.21, prin care ultima s-a obligat să presteze servicii de organizare și petrecere a lucrărilor de reparație a autocamionului de model „Maz-Man”, 642268 șasi Y3N64226850000110 de către societatea pe acțiuni de tip închis „Maz-Man” din Republica Belarus (f.d.11-13 vol.I).

Prin pct.2.2.2 al contractului nr.21 din 16 septembrie 2008 s-a stabilit termenul de 7 luni pentru efectuarea reparației de la data transmiterii autocamionului executorului și plata avansului.

Prin actul de predare-primire din 24 noiembrie 2008 întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată a transmis, iar societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” a primit autocamionul de model Maz-Man anul producerii 2005 pentru efectuarea reparației (f.d.14 vol.I).

Prin pct.3.1, 3.2 și 3.3 ale aceluiași contract părțile au stabilit că suma totală a contractului constituie 35000 euro.

Suma finală va fi determinată din volumul lucrărilor efectuate pentru reparația autocamionului în dependență de costurile acestora îndeplinite de societatea pe acțiuni de tip închis „Maz-Man” din Republica Belarus.

Prestatorul va coordona preventiv cu beneficiarul volumul și costul lucrărilor de reparație reieșind din costul lucrărilor executate de societatea pe acțiuni de tip închis „Maz-Man” din Republica Belarus.

Beneficiarul în decursul a 10 zile din momentul semnării contractului va achita prestatorului avans în mărime de 17500 euro, 50% din costul rămas pentru lucrările executate în decurs de 5 zile din momentul primirii calculului confirmat prin actul de îndeplinire a lucrărilor prezentat de societatea pe acțiuni de tip închis „Maz-Man” din Republica Belarus și 50% din lucrările rămase în decurs de 5 zile din momentul primirii autocamionului.

Prin conturile de plată nr.MEG000004 din 17 noiembrie 2008 și nr.FIL000108 din 19 martie 2009, ordinele de plată nr.1279 din 21 noiembrie 2008 și nr.320 din 03 aprilie 2009 întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată a achitat societății cu răspundere limitată „Auto-Prezent” plata pentru servicii de reparație a autocamionului în sumă de 17500 euro echivalentul a 227003 lei și 8750 euro echivalentul a 128401 lei (f.d.68-71 vol.I).

La 08 mai 2009 societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” a notificat întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată să achite suma de 49200 euro ce constituie costul total al lucrărilor efectuate la autocamionul avariat (f.d.27 vol.I).

Întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată prin răspunsul nr.241/09 din 21 mai 2009 a comunicat societății cu răspundere limitată „Auto-Prezent” că contrar pct.3.1 al contractului nr.21 din 16 septembrie 2008, suma indicată în raportul din 08 mai 2009 depășește suma inițială cu 14200 euro și a solicitat să le revadă (f.d.28 vol.I).

La 15 iunie 2009 societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” a comunicat întreprinderii mixte „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată lucrările efectuate și a micșorat suma de la 49200 euro la 45200 euro indicând că s-au majorat cheltuielile pentru lucrările executate la autocamion și costul pieselor de schimb, să se prezinte un reprezentant pentru primirea autocamionului (f.d.31 vol.I).

În baza actului de predare-primire din 14 aprilie 2010 societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” a transmis, iar întreprinderea mixtă „Orvento-

Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată a primit autocamionul de model Maz-Man 642268, numărul de înmatriculare COM 086 (f.d.172 vol.I).

Întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată a depus cerere de chemare în judecată împotriva societății cu răspundere limitată „Auto-Prezent” cu privire la recunoașterea ilegală a cerințelor de majorare a sumei contractului nr.21 din 16 septembrie 2008 cu 10200 euro, de plată a serviciilor și pieselor sumelor excesive achitate în avans, de plată a taxelor vamale în sumă de 6000 euro, de achitare a sumelor lucrărilor organizaționale și aducere a autocamionului restabilit din Republica Belarus în Republica Moldova, încasarea penalității în mărime de 12439,25 lei, ratei de refinanțare în mărime de 5419,96 lei și taxei de stat în mărime de 10662,21 lei.

Societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” a depus acțiune reconvențională împotriva întreprinderii mixte „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată cu privire la încasarea datoriei în mărime de 18950 euro, penalității în mărime de 17554,75 euro, plății pentru păstrarea autocamionului în mărime de 11760 lei, dobânzii de întârziere în mărime de 4364,40 euro și cheltuielilor de judecată în mărime de 54063 lei.

Instanțele judecătorești au emis hotărârile sus menționate.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a constatat că prima instanță și instanța de apel au aplicat eronat normele de drept material și au apreciat arbitrar probele administrate.

Privitor la cererea de chemare în judecată a întreprinderii mixte „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată.

Conform art.970 alin.(1) și (2) Codul civil, prin contractul de prestări servicii, o parte (prestator) se obligă să presteze celeilalte părți (beneficiar) anumite servicii, iar aceasta se obligă să plătească retribuiția convenită.

Obiectul contractului de prestări servicii îl constituie serviciile de orice natură.

La 16 septembrie 2008 întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” contractul nr.21, prin care ultima s-a obligat să presteze servicii de organizare și petrecere a lucrărilor de reparație a autocamionului de model „Maz-Man”, 642268 șasi Y3N64226850000110 de către societatea pe acțiuni de tip închis „Maz-Man” din Republica Belarus în termen de 7 luni din momentul transmiterii camionului și plata avansului. (f.d.11-13 vol.I).

Conform art.971 alin.(1) și (2) Codul civil, plata pentru servicii se efectuează după prestarea serviciilor.

Dacă plata pentru servicii se calculează pe anumite perioade, sumele vor fi acordate după încheierea fiecărei perioade în parte.

Prin pct.3.1 și 3.2 și 3.3 ale contractului nr.21 din 16 septembrie 2008 părțile au stabilit că suma totală a contractului constituie 35000 euro, iar suma finală va fi determinată din volumul lucrărilor efectuate pentru reparația autocamionului în dependență de costurile acestora îndeplinite de societatea pe acțiuni de tip închis „Maz-Man” din Republica Belarus care va fi coordonată preventiv cu beneficiarul.

Conform art.667 alin.(1) Codul civil, părțile contractante pot încheia în mod liber, în limitele normelor imperative de drept, contracte și pot stabili conținutul lor.

Articolul 679 alin.(1) și (2) Codul civil prevede că contractul se consideră încheiat dacă părțile au ajuns la un acord privind toate clauzele lui esențiale.

Sînt esențiale clauzele care sînt stabilite ca atare prin lege, care reies din natura contractului sau asupra cărora, la cererea uneia din părți, trebuie realizat un acord.

Întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată și societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” semnînd contractul nr.21 din 16 septembrie 2008 au căzut de acord cu toate clauzele esențiale stabilite în el.

Prin contractul nr.21 din 16 septembrie 2008 întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată și societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” au convenit că dacă suma pentru serviciile de executare a lucrărilor de reparație a autocamionului depășește suma de 35000 euro, acestea urmează a fi coordonate în prealabil.

Societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” nu a respectat clauza contractuală 3.1 și nu a coordonat cu întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată volumul și costul lucrărilor ce depășesc suma de 35000 euro.

În lipsa unui acord încheiat privind majorarea volumului lucrărilor și costul acestora, întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată nu este obligată să le achite.

Prin urmare, societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” neîntemeiat a majorat unilateral suma contractului nr.21 din 16 septembrie 2008 de la 35000 euro la 45200 euro.

Instanța de apel eronat a concluzionat că societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” a informat întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată despre majorarea sumei achitate pentru reparație expediind în adresa recurentului acordul adițional și devizul de cheltuieli.

Or, conform art.666 alin.(1) Codul civil, contract este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

Acordul adițional și actul nr.1 din 01 iulie 2009, devizul de cheltuieli nu sunt semnate de întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată (f.d.32-37 vol.I).

Privitor la acțiunea reconvențională a societății cu răspundere limitată „Auto-Prezent”.

Conform art.8 alin.(2) lit.a) Codul civil, drepturile și obligațiile civile apar din contracte și din alte acte juridice.

Conform art.512 alin.(1), art.514 Codul civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Articolul 572 alin.(1) și (2) Codul civil prevede că temeiul executării rezidă în existența unei obligații.

Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Prin pct.3 al contractului nr.21 din 16 septembrie 2008 întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată și societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” au stabilit că suma totală a contractului constituie 35000 euro.

Întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată în calitate de beneficiar al serviciilor prestate în baza contractului nr.21 din 16 septembrie 2008 nu a achitat integral suma de 35000 euro.

Prin conturile de plată nr.MEG000004 din 17 noiembrie 2008 și nr.FIL000108 din 19 martie 2009, ordinele de plată nr.1279 din 21 noiembrie 2008 și nr.320 din 03 aprilie 2009 se confirmă că întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată a achitat societății cu răspundere limitată „Auto-Prezent” plata pentru servicii de reparație a autocamionului în sumă de 17500 euro echivalentul a 227003 lei și 8750 euro echivalentul a 128401 lei, iar în total a achitat 26250 euro (f.d.68-71 vol.I).

Prin urmare, întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată este obligată să achite societății cu răspundere limitată „Auto-Prezent” plata datorată la serviciile prestate în sumă de 8750 euro.

Or, din sensul art.572 alin. (2) Codul civil se deduce că nu este admis refuzul unilateral de la executarea contractului.

Alegațiile întreprinderii mixte „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată că societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” a achitat uzinei din Republica Belarus pentru reparația autocamionului suma de 24286,5 euro nu servesc temei de neachitare a sumei convenite, dat fiind că contractul nr.21 din 16 septembrie 2008 încheiat între părți este cu titlu oneros.

În afară de sumele achitate pentru reparație, societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” a suportat și alte cheltuieli de transport și aducere a autocamionului din Republica Belarus care trebuie să fie compensate de întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată.

Mai mult ca atât, art.668 alin.(1) și (3) Codul civil prevede că contractul încheiat legal obligă părțile nu numai la ceea ce au stipulat expres, dar și la tot ceea ce rezultă din natura lui în conformitate cu legea, cu uzanțele sau cu principiile echității.

Contractul poate fi modificat sau rezolvit numai în conformitate cu clauzele sale ori prin acordul părților dacă legea nu prevede altfel.

Contrar prevederilor art.668 alin.(3) Codul civil, întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată nu a negociat cu societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” modificarea sau ajustarea costului contractului și nu a contestat valabilitatea capitolului din contract privitor la prețul serviciilor prestate.

Pretențiile societății cu răspundere limitată „Auto-Prezent” cu privire la încasarea plăților vamale urmează a fi respinse din următoarele motive.

În pct.3.1 din contract este indicat că costul transportului autocamionului la punctul de reparație și taxe vamale, remunerația, alte cheltuieli se coordonează de părți la momentul încheierii contractului și modificării nu se supun.

Această clauză contractuală de societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” nu a fost contestată și produce efecte juridice pentru părți.

Așadar, pretențiile societății cu răspundere limitată „Auto-Prezent” cu privire la încasarea plății pentru aducerea autocamionului restabilit din Republica Belarus în Republica Moldova și taxelor vamale nu au suport legal.

Privitor la pretențiile părților din acțiunea inițială și acțiunea reconvențională cu privire la încasarea penalităților, dobânzilor de întârziere și plății pentru parcare autocamionului.

Conform art.624 alin.(1) Codul civil, clauza penală (penalitatea) este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun.

Articolul 602 alin.(1) și (2) Codul civil prevede că în cazul în care nu execută obligația, debitorul este ținut să-l despăgubească pe creditor pentru prejudiciul cauzat astfel dacă nu dovedește că neexecutarea obligației nu-i este imputabilă.

Neexecutarea include orice încălcare a obligațiilor, inclusiv executarea necorespunzătoare sau tardivă.

Punctele 4.6 și 4.7 ale contractului nr.21 din 16 septembrie 2008 prevăd că în caz de întârziere a executării obligațiilor contractuale, recurentul și intimatul vor achita penalitate în mărime de 0,1% din valoarea totală a datoriei pentru fiecare zi de întârziere, iar în caz de întârziere mai mult de 30 zile penalitatea va consitui 0,5%.

Societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” a executat obligația contractuală de reparare a autocamionului în termen.

După reparația autocamionului societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” a solicitat întreprinderii mixte „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată achitarea sumei de 49200 euro, ulterior micșorată la 45200 euro.

Întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată a refuzat achitarea sumei majorate unilateral de 49200 euro, iar ulterior de 45200 euro.

Prin răspunsul nr.477 din 15 iunie 2009 societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” a informat întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată să se prezinte un reprezentat pentru primirea autocamionului (f.d.31 vol.I).

Întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată nu a achitat suma integrală de 35000 euro din cauza majorării acesteia, prezentării de către societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” a diverselor documente și sume.

Astfel, între societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” și întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată s-a iscat dispută din care motive contractul nr.21 din 16 septembrie 2008 nu a fost executat integral de ambele părți.

Prin urmare, neexecutarea integrală a contractului nu este imputabilă societății cu răspundere limitată „Auto-Prezent” sau întreprinderii mixte „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată și pretențiile acestora cu privire la încasarea penalităților, dobânzilor de întârziere conform art.619 alin.(1) Codul civil și plății pentru parcare a autocamionului necesită să fie respinse.

Or, art.602 alin.(1) și art.624 alin.(5) Codul civil expres prevăd că în cazul în care nu execută obligația, debitorul este ținut să-l despăgubească pe creditor pentru prejudiciul cauzat astfel dacă nu dovedește că neexecutarea obligației nu-i este imputabilă.

Debitorul nu este obligat să plătească penalitate în cazul în care neexecutarea nu se datorează vinovăției sale.

În conformitate cu art.94 alin.(1) și (3) Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârîtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Prevederile alin.(1) și (2) se aplică și la repartizarea între părți a cheltuielilor de judecată în instanță de apel, în instanță de recurs și în cadrul revizuirii.

Dat fiind că cererea de chemare în judecată a întreprinderii mixte „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată și acțiunea reconvențională a societății cu răspundere limitată „Auto-Prezent” sunt admise parțial, cheltuielile de judecată suportate în legătură cu examinarea prezentei pricini rămân pe cont propriu.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că prima instanță și instanța de apel au stabilit circumstanțele pricinii, că nu este necesară verificarea suplimentară și administrarea de noi dovezi, însă au apreciat arbitrar probele administrate și au aplicat eronat normele de drept material, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de reprezentantul Pavlîcev Nicolai în interesele întreprinderii mixte „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată, de a casa decizia Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2015 și hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 24 februarie 2015, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere parțială a acțiunii inițiale și a acțiunii reconvenționale.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se admite recursul declarat de reprezentantul Pavlîcev Nicolai în interesele întreprinderii mixte „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2015 și hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 24 februarie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată împotriva societății cu

răspundere limitată „Auto-Prezent” cu privire la recunoașterea ilegală a cerințelor de majorare a sumei, încasarea penalității, ratei de refinanțare și cheltuielilor de judecată, la acțiunea reconvențională depusă de societatea cu răspundere limitată „Auto-Prezent” împotriva întreprinderii mixte „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere, plății pentru parcare autocamionului și cheltuielilor de judecată și se emite o nouă hotărâre prin care:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată împotriva societății cu răspundere limitată „Auto-Prezent” cu privire la recunoașterea ilegală a cerințelor de majorare a sumei, încasarea penalității, ratei de refinanțare și cheltuielilor de judecată.

Se constată ilegale cerințele societății cu răspundere limitată „Auto-Prezent” de majorare a sumei contractului nr.21 din 16 septembrie 2008 cu 10200 (zece mii două sute) euro.

În rest cererea de chemare în judecată a întreprinderii mixte „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată se respinge ca neîntemeiată.

Se admite parțial acțiunea reconvențională a societății cu răspundere limitată „Auto-Prezent” împotriva întreprinderii mixte „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere, plății pentru parcare autocamionului și cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la întreprinderea mixtă „Orvento-Metall Trading Company” societate cu răspundere limitată în beneficiul societății cu răspundere limitată „Auto-Prezent” datoria în mărime de 8750 (opt mii șapte sute cincizeci) euro, echivalentul în lei moldovenești conform cursului valutar la momentul executării hotărârii.

În rest acțiunea reconvențională a societății cu răspundere limitată „Auto-Prezent” se respinge ca neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul:

Svetlana Filincova

judecătorii:

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru

Elena Covalenco

Sveatoslav Moldovan